

Nørre Snede, modtagepladsen "YVONNE".

Mindesten ved modtagepladsen for våben "YVONNE" på Groest Hede nord for Rørbæk Sø. Mindesten over våbenmodtagelse under besættelsen. Gamle modstandsfolk rejste stenen i april 1995.

Nørre Snedes "YVONNE".

I de øde områder ved Nørre Snede blev der på flere modtagepladser udført et stort arbejde med modtagelse af våben. Flere grupper var i virksomhed, og der blev modtaget meget gods. Gennem besættelsens sidste måneder blev det et hårdt arbejde ude i egnens vidtstrakte arealer. Tørring-folkene udrettede et stort arbejde bl.a. med våbenmodtagelser på den berømte plads med kodenavnet "YVONNE".

Det kan måske se ud til at være en nem sag at ordne en modtagelse i aftenens og nattens mørke: Køre og vandre til en øde plads langt ude. Vente på våbenflyveren. Afgive de bestemte lyssignaler til våbenflyvet. Se containerne dale ned de i lyse faldskærme. Samle materiellet, køre det væk og gemme det. Slet alle sporene. - Så var det klaret!

Som regel var det alligevel besværligt. Mange ting kunne komme på tværs for modtagegruppen, hvilket følgende beretning fra gruppen ved Nr. Snede fortæller om.

Efter at have hørt særmeldingen "med hilsen til?" alarmerede gruppelederen sin gruppe. Han fik folkene samlet og drog ud til pladsen. Da de lå ved nedkastningspladsen og var klar til modtagelse, hørte de først en tysk flyver, formodentlig en natjager. Umiddelbart efter kom en stor engelsk bombemaskine. Modstandsfolkene gav det aftalte signal med lygterne, og flyveren smed de tolv containere, gruppen skulle modtage.

Gruppen var nu ikke særlig heldig denne gang. Vinden var blevet meget kraftig, og alle tolv faldskærme drev hurtigt af sted. Næsten fire kilometer borte landede de med containerne i en læbeplantage, knap to kilometer fra Nr. Snede, som var fuldt besat med tyske soldater.

Folkene fandt containerne. De sled med dem til langt hen på morgenstunden. Intet måtte gå tabt, og sporene efter nedkastningen skulle slettes. Med stort besvær fik de hele sendingen samlet og gemt, inden de startede på hjemturen.

Grupperne i Nr. Snede rådede på et tidspunkt over en hel del våben og ammunition. Deriblandt også noget, som de simpelthen havde taget fra tyskerne. I alt blev det til over 40 amerikanske karabiner, 35 maskinpistoler, 10 amerikanske pistoler foruden enkelte våben af forskellige slags. Med tiden skulle noget af godset sendes videre til andre grupper.

Groest Hede nord for Rørbæk Sø, hvor modstandsbevægelsen under besættelsen havde en modtageplads for våben. Når den hemmelige radiomelding, en "Særmelding - Hilsen til Yvonne" lød over BBC, var det signalet til, at den lokale modtagegruppe stillede op ved pladsen "Yvonne" for at modtage de våbencontainere, som blev nedkastet fra engelske flyvere om natten. Søen, som lige kan ses i baggrunden, var pejlemærke for våbenflyet.

Tyske forstyrrelser under illegal aktion med våbenmodtagelse.

Afhentningsgruppen fra Brande var fem gange ude i nærheden af Nr. Snede for at tage imod våben, som blev nedkastet fra RAF/SOE (SOE: Special Operations Executive) fly over de udvalgte modtagepladser. Denne "hjælpeordning" skyldtes, at folkene i Brande lettere kunne skaffe biler til transport af våbnene.

En aften ved 22-tiden, da gruppen fra Brande var på plads, kom en flyver ind over området. Lyssignalerne blev afgivet. Fra maskinen blev signalet gentaget. Men det var ikke korrekt, og man var straks klar over, at det ikke var den ventede RAF maskine. Det var en tysk flyver, og signalerne blev set af lytteposterne både i Nr. Snede og FASTERHOLT. Det resulterede i, at en større eftersøgning blev iværksat. Raketter og lysbomber blev sendt til vejrs. Derpå blev modtagegruppen hurtigt samlet, og folkene forsvandt stille og usete i mørket.

Kort efter kom den engelske maskine, men da den ikke fik det aftalte signal, fløj den videre til modtagepladser under Distrikt Herning, hvor der også skulle foretages nedkastninger. Senere vendte englænderen tilbage, men modtog heller ikke denne gang signalet. Piloten havde fundet pladsen uden hjælp fra modtagegruppen. Han satte igen kurs mod Herning, hvor en gruppe nu meget forundret modtog en ekstra sending, som ellers var tiltænkt Nr. Snede.

De andre gange gruppen var ude gik det mere glat med modtagelsen af de ventede sendinger af våben og sprængstoffer, og folkene fik bjerget de kostbare sager, som hastigt blev bragt i sikkerhed.

En del af det modtagne gods skulle sendes videre til andre modstandsgrupper. Nogle sabotagegrupper manglede næsten altid sprængstoffer. Det var især grupperne i Blåhøj og Fasterhold. Banelinjerne i området kunne undertiden være spærret i dagevis på grund af sabotage. Tyskerne var meget irriterede. Et enkelt militærtog fik således et ophold på fire dage i Herning, fordi banen til Brande hele tiden blev sprængt.

I nærområdet blev Give benyttet som mellemstation ved våbenfordeling, og mange tons våben og sprængstoffer er gået over Give. Byen var på anden vis nærmest fredet og skulle ikke forstyrres. Derfor blev der aldrig foretaget sprængninger i selve Give by.

Våben skjult i jysk lade. Ompakket i "uskyldige" trækasser. Kunne eventuelt blive videresendt som "Maskindele"

Oprettelse af pladsen "YVONNE".

Modstandslederen i Brande, sagfører I. Midtgaard, fik omkring nytår 1945 oprettet to modstandsgrupper i Tørring. Folkene fik anvist en modtageplads ude ved Donnerup. Pladsen havde fået kodenavnet "EHLERT". Fire gange lød særmeldingen *EHLERT* over radio BBC, og hver gang gik modtagegruppen i stilling ved pladsen. Men der blev aldrig opnået kontakt med et nedkastningsfly. Derpå blev pladsen inddraget. Gruppen blev overført til en anden plads, som manglede folk. Det var pladsen med kodenavnet "YVONNE". Her gik det planmæssigt. I marts modtog gruppen en sending, som blev gemt i en grusgrav ved Hjortsvang. Påskelørdag i 1945 var en stor dag for Tørring. Modstandsbevægelsen modtog tre store kasser med våben ude fra *YVONNE*. Først blev materiellet skjult i den gamle brugsforening og senere fordelt til andre steder.

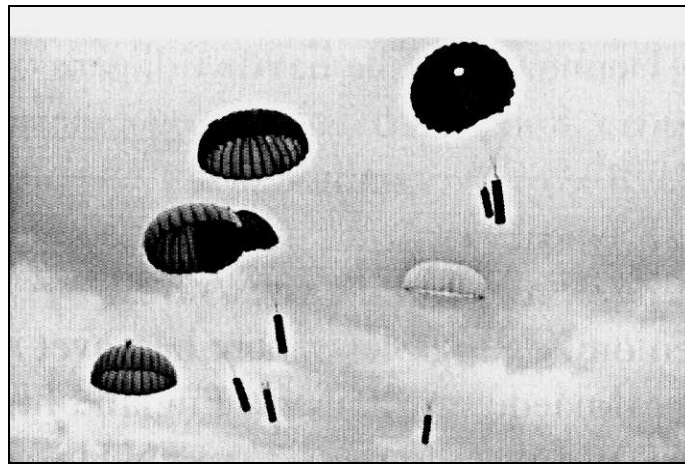
Isenbjerg og Vilsterbjerg nedkastningspladser.

Modstandsfolkene fra Ikast havde bl.a. de to pladser ved Isenbjerg og Vilsterbjerg. Ved Isenbjerg modtog man en nat med 20 minutters mellemrum to sendinger containere. Heldigvis havde Ikast på dette tidspunkt både en dygtig vognmand til at køre og et godt depot med plads, så begge senderne kom sikkert i hus.

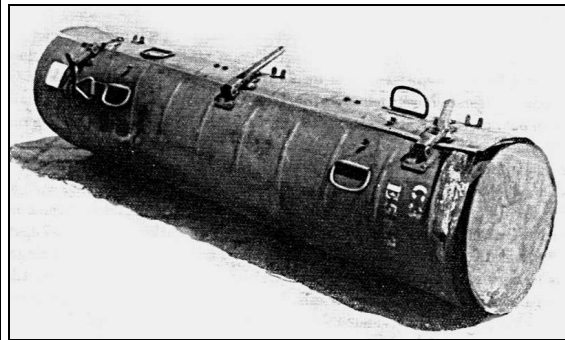
På den tid foretog tyskerne mange undersøgelser af biler, ligesom der ofte blev beslaglagt almindelige, civile køretøjer.

En dag kørte en lastvogn med et godt læs våben fra nedkastningsområderne mod Give, hvorfra godset skulle fordeles videre. Lastvognen havde bevæbnede vagter med. Ved siden af chaufføren sad en mand med en pistol i lommen, og under presningen på ladet lå to mænd

med maskinpistoler. Undervejs blev bilen standset to gange, men tyskerne ville kun se "Ausweiss", så frihedskæmperne slap for at komme i ildkamp med soldaterne. Grupperne fra Ikast modtog syv sendinger med våben, ammunition og sprængstoffer ude ved de to pladser.

Et SOE-fly har netop nedkastet faldskærme med containere.

Et modtagehold arbejder med at læsse containere på en hestevogn. Derpå blev containerne kørt til det første hemmelige depot, hvor udpakning eventuelt fandt sted før videre transport. En container var let at åbne uden værktøj. En del containere kunne skilles i sektioner, hvorved transporten blev lettet betydeligt.

Våbencontainerne er ankommet til det første depot. En modstandsmænd er i færd med udpakning af våben og ammunition. Herefter blev materiellet fordelt og pakket i flere forsendelser med henblik på transport til modstands- og sabotagegrupper rundt om i landet.

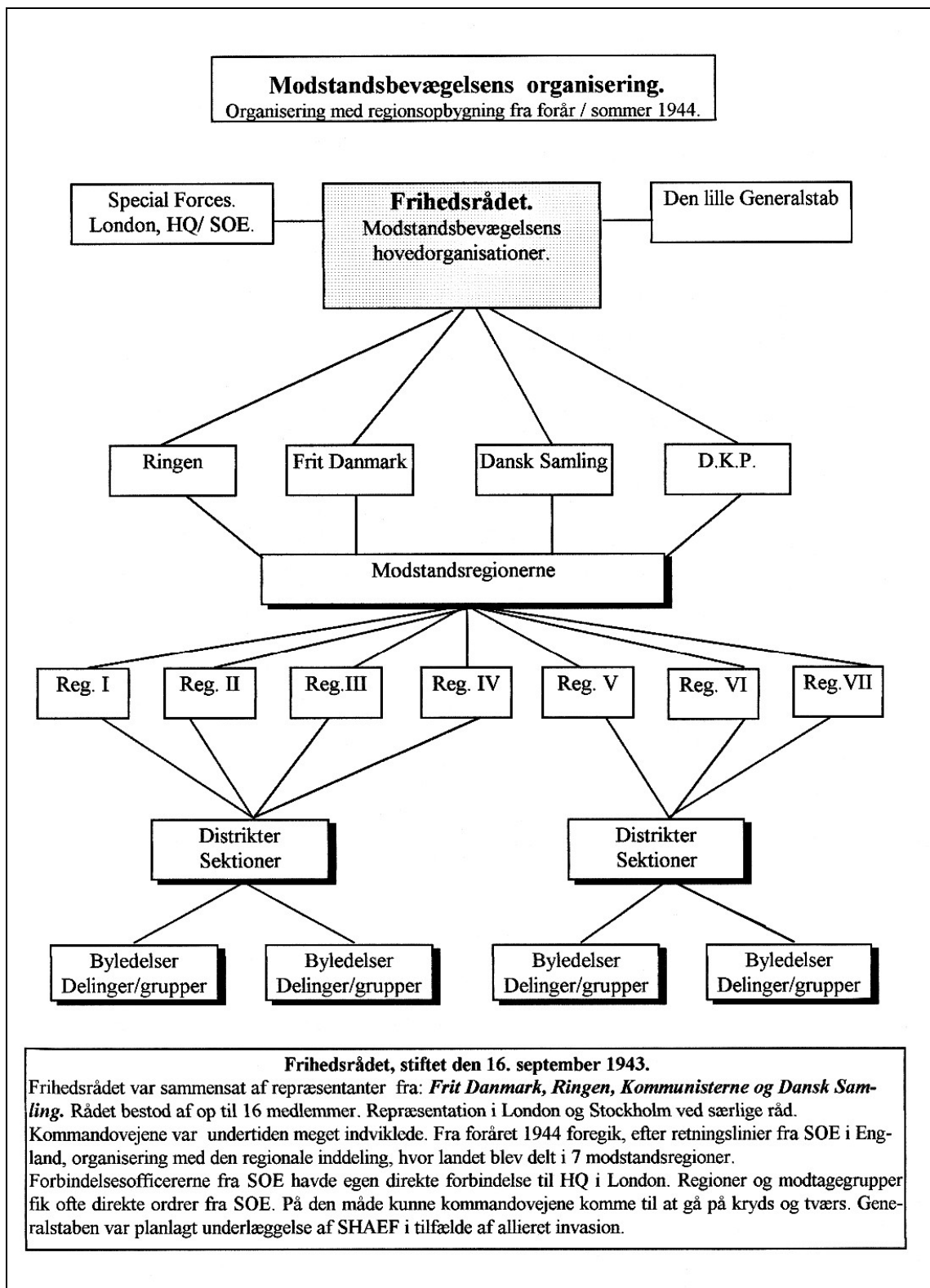

Jernbanen mellem Aulum og Herning blev saboteret. Et lokomotiv og vogne afsporet, og et hjælpetog er fremme for at assistere. De væltede vogne og lokomotivet skal bjærges, før nye skinnelængder kan lægges ned.

For at hindre sabotage mod vigtige banestrækninger blev tyske tropper sat ind. I sådanne tilfælde var der vagtposter for hver 200 m, ligesom patruljer blev sendt ud for at sikre banelinjen. Alligevel lykkedes det for modstandsfolkene at sabotere en række vigtige tyske transportere og dele af jernbanenettet.

Den danske modstandsbevægelse – organisering under Frihedsrådets ledelse.

Efter ordre fra SOE i London blev den danske modstandsbevægelse inddelt i 7 regioner. Som det også fremgår af skemaet, blev de danske styrker i tilfælde af invasion eller egentlige kamphandlinger underlagt den allierede overkommando, SHAEF, der havde general Eisenhower som chef.